

Dosarul nr. 2ra-1551/19

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău (jud. D. Chistol)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, A. Pahopol, L. Popova)

ÎNCHEIERE

07 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat Ilie Nepotu, reprezentat de
avocatul Denis Terioșchin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială
„Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ilie Nepotu cu privire
la executarea dreptului de ipotecă,

împotriva deciziei din 17 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 27 noiembrie 2013, prin intermediul poștei (f.d.27), BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilie Nepotu solicitând transmiterea în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA a terenului pentru construcții cu suprafața de 0, 0592 ha, situat în mun.xxxxxxx, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala ÎS „Cadastru”, sub numărul cadastral xxxxxx, care aparține cu drept de proprietate lui Ilie Nepotu, pentru a fi vândut forțat, încasarea de la Ilie Nepotu a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 1735, 98 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că în baza contractului de credit nr. S11057 din 20 aprilie 2011, Ilie Nepotu a primit de la BC „Moldova-Agroindbank” SA, prin intermediul filialei nr.2 Chișinău, un credit pe termen lung în sumă de 365000 lei, cu termenul final de rambursare 10 aprilie 2031. Totodată, întru asigurarea rambursării creditului primit și achitării dobânzii, calculate pentru utilizarea creditului, Ilie Nepotu a ipotecat conform contractului de ipotecă nr. S11057-a din 20 aprilie 2011 un bun imobil evaluat de părți la prețul de 441000 de lei.

Reclamantul a precizat că pârâțul nu-și onorează obligațiile contractuale privind rambursarea creditului și achitarea dobânzii calculate pentru utilizarea lui, încălcând, astfel, prevederile subpct. 2.5.1 al contractului de credit nr.xxxxx din 20 aprilie 2011 și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiilor conform art.572 din Codul civil.

Conform prevederilor subpct. 2.1, lit. f) al contractului de ipotecă menționat, creditorul ipotecar are dreptul, ca în caz de neachitare de către debitor a valorii de bază a creanței și/sau a sumei adiționale garantate în termenele stabilite de contractul de credit sau în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare de către debitor și/sau garantul ipotecar a oricărei obligații prevăzute de contractul de credit și/sau de prezentul contract, să execute dreptul de ipotecă asupra bunului ipotecat conform legislației în vigoare. De altfel, acest drept este reglementat de art. 30 din Legea cu privire la ipotecă nr. 142 din 26 iunie 2008.

Reclamantul a indicat că în temeiul art. 31 din Legea cu privire la ipotecă și art.488 din Codul civil, la 28 august 2012, a notificat debitorul ipotecar, care este și debitorul creanței garantate, despre intenția de executare a dreptului de ipotecă, iar ulterior a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” preavizul de executare a dreptului de ipotecă. În termenul fixat în preaviz, Ilie Nepotu nu a achitat datoria față de bancă și nu a transmis benevol băncii în posesiune bunul ipotecat pentru a fi vândut.

Concomitent a remarcat că la data de 01 noiembrie 2013, datoria lui Ilie Nepotu constituia suma de 347 196, lei, inclusiv: creditul în termen-319375,10 lei; creditul restant-7604,15 lei; dobânda neachitată-18574, 80 de lei; alte datorii aferente contractului-1642, 50 de lei.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA și s-a transmis în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0592 ha, situat în mun.xxxxxx, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala ÎS „Cadastru”, sub numărul cadastral xxxxxx, care aparține cu drept de proprietate lui Ilie Nepotu, pentru a fi vândut forțat în contul stingerii datoriei în baza contractului de credit nr. S11057 din 20 aprilie 2011; s-au încasat de la Ilie Nepotu în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA cheltuielile de judecată în mărime de 1735, 98 de lei, ce constituie taxa de stat achitată la înaintarea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 17 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Ilie Nepotu și s-a menținut hotărârea din 30 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău.

La 19 iunie 2019, Ilie Nepotu, reprezentat de avocatul Denis Terioșchin, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 17 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni.

În motivarea recursului s-a invocat că concluziile instanțelor de judecată sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei; a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată. Totodată, a menționat că judecarea cauzei s-a realizat de către Judecătoria Centru, mun. Chișinău, care nu era în drept să examineze, motivând că terenul ipotecat se află în mun.xxxxxxx, respectiv competentă de a judeca cauza era Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău și nicidecum Judecătoria Centru, mun.Chișinău, iar domiciliul pârâtului este rl Ialoveni, sat. Răzeni. La fel, a pretins examinarea cauzei în lipsa unui participant la proces, căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

La 05 august 2019, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus referință la cererea de recurs, invocând că recursul este inadmisibil.

Totodată, intimatul a menționat că la 27 iulie 2017 au fost depuse la executare documentele executorii emise în baza hotărârii judecătorești din 30 noiembrie 2016, în baza cărora executorul judecătoresc a intentat procedura de executare și a transmis în posesia băncii bunul ipotecat. Despre intentarea procedurii de executare și transmiterea în posesia băncii a bunului ipotecat pentru a fi vândut, executorul judecătoresc a informat debitorul Ilie Nepotu la 04 august 2017 și la 01 septembrie 2017, conform avizelor de recepție. Respectiv, Ilie Nepotu la data de 04 august 2017, la recepționarea încheierii de intentare a procedurii de executare, a aflat despre respingerea cererii de apel. Astfel, Ilie Nepotu, având obligația, în temeiul art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, urma să se informeze despre decizia instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ilie Nepotu, reprezentat de avocatul Denis Terioșchin, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

Art. 434 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă statuează că recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei rezultă că decizia instanței de apel a fost adoptată la 17 mai 2017 și a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea datată cu 31 mai 2017 (f.d.227).

Pornind de la textul normei de drept procedural citate *supra*, din care se deduce expres că termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, Ilie Nepotu, reprezentat de avocatul Denis Terioșchin, a declarat recurs la 19 iunie 2019 (f.d.233-239).

Aici Completul notează că, deși, la materialele cauzei lipsesc confirmări de recepționare de către partea recurentă a deciziei instanței de apel, în speță, această circumstanță nu poate fi reținută întru justificarea declarării recursului peste aproximativ doi ani, în situația în care, cauza în ordine de apel, s-a judecat anume la cererea de apel depusă de Ilie Nepotu, reprezentat de avocatul Denis Terioșchin (f.d.198). Totodată, cererea de apel cu motivele de fapt și de drept, a fost semnată atât de apelantul Ilie Nepotu, cât și avocatul Denis Terioșchin (f.d.210-212).

De altfel, chiar și în situația în care recurentul nu a recepționat decizia integrală a instanței de apel din 17 mai 2017 până la data de 13 iunie 2019, până a fi recepționată personal de către avocatul Denis Terioșchin, la cererea sa, alegație invocată în recursul declarat, Completul evidențiază că pârâtul a cunoscut despre existența litigiului, contestând cu apel hotărârea primei instanțe și urma a se interesa de soarta dosarului, aspect relevant și în jurisprudența CtEDO care obligă părțile de a urmări desfășurarea procesului și a depune diligența necesară în realizarea obligațiilor și drepturilor procedurale.

Mai mult, avocatul pârâtului, Denis Terioșchin a fost înștiințat contra semnătură despre data și ora ședinței de judecată stabilită pentru judecarea apelului declarat împotriva hotărârii primei instanțe de către Ilie Nepotu și anume pentru data de 17 mai 2017 ora 12:00 (f.d.215).

Astfel, în situația relatată, având în vedere diligența părților de a urmări desfășurarea procesului, precum și obligația participanților la proces, în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Completul conchide că recurentul a eludat obligația sa de a-și valorifica drepturile procedurale în termenul stabilit de legiuitor.

Totodată, instanța de recurs precizează că în cererea de recurs depusă se pretinde că decizia integrală a instanței de apel din 17 mai 2017 a fost recepționată la 13 iunie 2019 de către avocatul Denis Terioșchin, or, prin cererea depusă la 26 martie 2019, acționând în interesele lui Ilie Nepotu, a solicitat de a lua cunoștință de materialele dosarului, precum și eliberarea copiilor hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel (f.d.233).

Cu referire la argumentul avocatului recurentului, Denis Terioșchin, precum că la data 13 iunie 2019, luând cunoștință de materialele cauzei, ar fi stabilit precum că toată corespondența, inclusiv hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, i-ar fi fost expediate la sediul vechi unde activa în cadrul Biroului Asociați de Avocați „Verdict” din mun.Chișinău, str. Al. Mateevici, nr. 58, Completul menționează că această alegație nu corespunde adevărului.

În susținerea ipotezei date, instanța de recurs învederează că în textul scrisorii de expediere participanților la proces a copiei deciziei instanței de apel se identifică expedierea acesteia atât în adresa lui Ilie Nepotu, precum și în adresa avocatului Denis Terioșchin la sediul nou al Cabinetului Avocatului din mun.Chișinău, str. M. Bănulescu-Bodoni, nr. 6 of.4 (f.d.227). Or, deja în cererile de apel înregistrate, avocatul Denis Terioșchin indica sediul Cabinetului Avocatului „Denis Terioșchin” din mun.Chișinău, str. M. Bănulescu-Bodoni, nr. 6 of.4 (f.d.198, 210) și astfel nu putea fi expediată decizia la sediul unde activa anterior.

Respectiv expedierea deciziei instanței de apel, conform poziției avocatului recurentului, la sediul biroului avocatului unde a activat anterior, nu poate fi reținută întru justificarea declarării recursului peste termenul legal, în condițiile în care circumstanțele reliefate anterior atestă contrariul.

Completul reiterează că termenul de declarare a recursului în Secțiunea a 2-a este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Deși, la caz nu poate fi determinată expres data recepționării de către partea recurentă a deciziei integrale a instanței de apel din 17 mai 2017, drept urmare a expedierii acesteia de către instanța de apel, conform scrisorii datate cu 31 mai 2017, Completul relevă că depunerea cererii de recurs s-a realizat peste aproximativ doi ani. Or, pârâtul, în situația în care personal și prin intermediul avocatului a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, urma a depune diligența necesară și a urmări desfășurarea procesului la care este parte.

Subsidiar, instanța de recurs notează că decizia integrală a instanței de apel din 17 mai 2017 a fost publicată la data de 25 mai 2017 pe pagina web a Curții de Apel

Chișinău <https://cac.instante.justice.md>, care, de asemenea, acorda posibilitatea recurentului și/sau avocatului său, de a lua cunoștință de decizia integrală a instanței de apel.

Adițional, Completul consideră necesar de a cita și prevederile art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, în conformitate cu care actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Concomitent, Completul notează că intimatul în referința depusă la cererea de recurs a indicat despre faptul că debitorul Ilie Nepotu a fost informat de către executorul judecătoresc despre intentarea procedurii de executare și despre transmiterea în posesia băncii a bunului ipotecat la 04 august 2017 și respectiv la 01 septembrie 2017, conform avizelor de recepție.

Subsecvent, acest aspect denotă suplimentar că recurentul Ilie Nepotu a cunoscut anterior despre decizia instanței de apel emisă la judecarea apelului declarat împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău.

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a relevat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În favoarea celor expuse, Completul notează că CtEDO în cauza Pîrnău și alții vs. Moldova din 31 ianuarie 2012, cererile nr. 37225/07, 7456/08 și 12244/08, a reținut că legislația moldovenească prevede un termen limită de adresare cu recurs până a deveni o decizie definitivă. Astfel, Curtea a constatat o violare atunci când autoritățile au admis un recurs depus după expirarea termenului de prescripție (Melnic c. Moldovei, §§ 41- 43; Istrate c. Moldovei, nr. 53773/00, §§ 53 - 55, 13 iunie 2006). În consecință, Curtea a constatat o violare a art. 6 § 1 CEDO în ceea ce privește principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ilie Nepotu, reprezentat de avocatul Denis Terioșchin, or, recursul a fost declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 433 lit. b), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ilie Nepotu, reprezentat de avocatul Denis Terioșchin, împotriva deciziei din 17 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Victor Burduh